

Pe pošti prejemani:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrť „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnštvu prejemani:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrť „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, L., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemi
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 267.

V Ljubljani, v sredo 21. novembra 1900.

Letnik XXVIII.

Volilno gibanje.

Torej vendar zoper edinstvo poslancev!

O liberalnem volilnem oklicu smo pisali v ponedeljek: »Liberalni oklic je sramotno zatajil program svojega voditelja dr. Tavčarja, seveda le navidezno, da goljufa kmete. Oklic namreč zahteva zedinjenje Slovencev, dr. Tavčar je pa proglasil v Postojini, da se mora razdreti edinstvo slovenskih poslancev na Dunaju!« »Narod« upije sedaj, da je to »ligurjanska perfidija« ter nadaljuje: »Oklic naše stranke je naglašal zedinjenje vseh Slovencev, torej zedinjeno Slovenijo, — škofov »Slovenec« pa zahteva — jedinstvo slovenskih poslancev na Dunaju. In iz tega kuje potem kapital, češ dr. Tavčar je v Postojini ravno nasprotno govoril! Ali je mogoče še perfidnejše postopati?« — Torej: »Slov. Narod« razlaga skrajno nerodno sestavljeni liberalni oklic v tem smislu, da zahteva razdruženje jugoslovanskega kluba. To si naj zapomnijo volilci! V oklicu izrečno tega niso hoteli povedati, sedaj pa se vidi, da je dr. Tavčarjeva strast zmagala previdnejše, manjzbesnele »naprednjake«.

Ovetke iz volilnega gibanja.

Od Save: Bismarck je nekoč rekel na adresu nemškega cesarja: »Vor dem Salon meiner Frau hört der Wille des Kaisers auf!« In res velja pri vseh civilizovanih ljudeh načelo, da žene ni vlačiti v političen boj, ki naj se marveč ustavi pred njo. Toda agitatorji g. Globočnika se ne menijo dosti za to, kar velevala najprimitivnejša dostojnost, ter drzovito segajo z nesnažnimi svojimi prsti po časti dveh občespoštovanih krških gospa, nepošteno zavijajoč njun zaseben pogovor. Tudi kdor ni imel nikdar Kniggeja v roki — od nasprotniških agitatorjev tega seveda ne zahtevamo —, bo vendar vedel, da se mož poštenja ne bori z nasprotnikovo ženo, nikar če je, kakor v tem slučaju, vse skupaj do cela izmišljeno: neglede na to, da je to z liberalnega stališča tudi nedosledno, ker je »Slov. Narod« sam v »agitacijskih migljajih« izrečno pozivljaj nežni spol k intenzivni agitaciji.

No, tudi inace rabijo agitatorji gospoda Globočnika proti dosedanjemu poslancu Pfeiferju sredstva, katera niso več glupa nego povse prostaška. Kaj naj rečemo na pr., če frčavi agitator stepari kmete-volilce, češ, da bodo morali »penziona« plačevati g. Pfeiferju, ako bode voljen državnim poslancem. Prav za neumne ali za norca mora imeti tiste, katerim to pripoveduje, ko vendar vsakdo ve, da noben poslanec ni dobil, ne dobiva in ne bo dobival penziona za to, da je bil poslanec.

Nikakor si ne moremo misliti, da bi g. Globočnik odobral tako bezstidno taktiko. In kaj tacega se imenuje pri nas »boj za načela« — — —

Povemo pa tudi glavnemu agitatorju krškemu, temu nebodigatreba, ki ima prav za svojo p. n. osebo najmanj povoda rogoviliti zoper Pfeiferja (pa psihološki čut — ne rečemo zahvalnosti, ampak le navadnega takta bržčas nedostaje temu filozofu) — povemo mu, pravimo, da ne maramo več mirno gledati in prenašati njegovega škandaloznega sčuvanja napram našemu kandidatu, velezaslužnemu g. V. Pfeiferju, kateri si je stekel za svoj volilni okraj več zaslug,

kakor vsi nasprotni agitatorji od Save in Krke pa do Kolpe.

Kaj je vse storil in žrtvoval g. Pfeifer le za narodno probujo v Krškem v 1870. l., ko je z vrlim rodoljubom g. Jugovicem in s prerano umrlim uzornim dr. Kocelijem prvi in skoro edini oral narodno ledino — takrat ko je bilo treba še poguma in požrtvovalnosti in dejanj za slovensko mišljenje. (He, kje ste bili tedaj vi, slavni agitatorji?) Ko bi že nobenih drugih zaslug ne imel, zahtevala bi najpriprostejša hvaležnost, da se tacega moža vsaj ne napada po rokovanjsko; to je pač »klaverno« početje!

Kako se je trudil v drž. in dež. zboru v davčnih, vinogradniških zadevah, o odškodninah za vojaške in cestne namene, o mnogih javnih podporah pri raznih nezgodah itd. to prihodnjic.

In vendar se je dopisnik »od Krke« v »Slov. Nar.« osmelil trditi, da g. Globočnik »nadkriljuje Pfeiferja v vsakem oziru!« O sancta simplicitas — v čem pa?? Na dan z dokazi! Vsa čast gospodu G. kakor sploh vsacemu poštemu nasprotniku, — toda doslej še ni nič pokazal, osobito v narodnem oziru ne, in »Slov. Nar.« sam pravi, da je G. popolnoma »nova oseba« v poliki — kako naj bi torej tekmoval z dolgoletno izkušnim parlamentarcem? »Erkläret mir, Graf Oerindur« . . .

In konečno vaš stari »knif«, da g. Pf. slikate kot duševno in telesno onemoglega starčka, kateri naj bi se le za oni svet pripravljaj . . . Pia desideria, kaj ne da? Nu, »man merkt die Absicht und wird nicht verstimmt«. Ni dobro znamenje za vašo stvar, in preklicano slabo vest morate imeti, če upate »polit. mrtveca« zmagati samo še s takim orožjem. Podgane beže z vaše ladje. Ni »Pfeifer v strahu«, marveč različni agitatorčki pred blamažo, ki jih čaka. Toda ad rem: menda pač niti sam kostanjeviški poročevalec ne zahteva resno, da bi same Martine Krpane volili v državni zbor, vsaj glasilo njegove stranke se je nepovoljno izreklo o tem predlogu.

Saj vemo, da bi Pf. i vi v zvezde kovali, ko bi prisegal na izvestne ljubljanske fraze.

Mimogrede še dve, tri besede. »Neslano« besedičenje o »umazanem farovškem denarju« skoro ni vredno, da bi je zavračali, saj je kakovost glasovitih ekspektoracij o feudalstvu, srednjem veku, mrtvi roki itd. žalostno znana širom slov. zemlje, in ni ga čitatelja »Narodovega«, da ne bi vzela vsake številke v roke strahom in grozo, češ, bo li zopet — Bog nas varuj! — kaj »z Dolenjskega« v listu. Pa ker smo že govorili o »farovškem« denarju: če pride v deviško čiste liberalne roke, pa ni umazan, ka li? In če ta »umazani« denar pomore nadobudnemu študentku do cilja, do kruha, in na odlično socialno mesto? Kaj pa župnika Knafelna ustanove, katerih je sedaj okoli 40, vsaka v letnem znesku po več sto goldinarjev! Koliko današnjih kričačev uživalo je ta »farski« denar. O, nič zato — non olet . . . Eh, gospoda častivredna, saj se poznamo.

Nasproti taki farizejski, revolverski agitaciji treba bo tudi nam, da se otresemo vseh sentimentalnih ozirov in po geslu »klin s klinom« stopimo na rep vsaki laži, zvičajnosti, nepoštenosti. Šilo za ognilo! Naš kandidat je v tem oziru, sit venia verbo, vse preblag in prekulanten. Tu velja: »Auf einen groben Klotz ein grober Keil!« Nič

pardona napihujočim se žabam, ki se bodo poskrile »liki ščurki pred lučjo«; njihovega regljanja se nam ni bati. Seveda malo prijeten posel je spuščati se v njih smrdljivo mlakužo, pa kaj se hoče: . . . »Po svoje vsaka božja stvar — V višavi orel, ureh v luži«. Zatorej: hlače zavijati, klobuk po strani, zažvižgati — pa hajd sredi v blato!

Facit: Našemu Pfeiferju, ki nas je zastopal 27 let v naše popolno zadovoljstvo, poverili bodemo mi volilci kmečkih občin, če Bog da in sreča junaska, mandat dolenjskih kmetijskih občin Belakrajina-Krško-Kostanjevica-Novo mesto zopet in zopet, dokler bo čutil v sebi voljo in moč za težavno in kakor se prav sedaj kaže, malo hvaležno breme poslanskega zvanja. In to se zgodi tudi brez vika in krika, kakeršen se čuje v nasprotnem taboru; našo pozornost je treba obrniti na agitacijo v malem in na tihem. Pred v-em pa: pozor in delajmo vsi neumorno in »ustrajno za našo zmago! V to ime Bog pomoz!

Z železnim kancelarjem, ab Jove, smo začeli in — les extrêmes se touchent — z apostrofo pritlikavskih agitatorjev sklepajmo:

»Le počasi in previdno, pred vsem pa pošteno in dostojno v boju!« Ste razumeli, veleučeni gospod doktor?! Na svidenje pri Filipih — ali pa tudi prej!

Savski.

Volilni shod v Št. Janžu.

Dne 18. t. m. je sklical g. dr. Šusteršič volilni shod v našem župnišču. Zbranim volilcem je pojasnil prav duhovito razmere glede kandidature g. Povšeta in g. Mihe iz Št. Ruprta. Ovrgele je nekatere zlobne trditve iz »volilnega katekizma«, ki ga razširja med kmete liberalna stranka. Vse, kar so v zadnjih desetletjih zakrivili liberalci nasproti kmetu, obešajo zdaj na vrat katol. stranki. Lahko, a gotovo ne častno delo! Razložil je tudi poljudno krivični volilni zistem, ki je vzrok, da kmetijski poslanci vkljub dobri volji vendar niso mogli veliko storiti za zboljšanje kmetijskega stanu.

Nekateri od liberalcev napojeni kričači so hoteli sicer motiti zborovanje, a ko so videli, da nič ne opravijo, so odšli. Naši za vse dobro vneti krčmarji so pa pripeljali celo tolpo od vina ali pa od žganja rdečih »purmanov«, a odrekla se jim je pravica vstopa. Hoteli so gotovo shod razgnati, saj je v soboto izišli »Narod« prinesel notico, da se bode shod razgnal kakor v Mirnipeči. Ker se jim to ni posrečilo, pravijo, da so potem strašno kleli in tolkli po mizah v gostilni.

Koncem shoda se je predstavil g. dr. Šusteršič kot kandidat V. kurije, na kar smo mu zaklicali »Zivio!« Ko je izpregovoril nekoliko besedij še g. Rižnar iz Radeč, je dal na glasovanje g. dr. Šusteršič kandidature g. Povšeta in Zupančiča. Za zadnjega je bila samo ena petina zborovalcev. Odhajajoči liberalci so govorili: »Zdaj smo se pa vjeli!« Bog živi gg. dr. Šusteršiča in Povšeta!

Dr. Tavčar političen dekadent.

G. Luka Jelenc je veliko kvasil v Št. Rupertu, a o tem niti »Narod« neče več vedeti, nego to, da je »razvijal svoj program«. Kakšnega, je pač težko reči, ker so liberalci zoper gospodarsko organizacijo kmetov, ker so pristaši malega obrtnika uničujoče liberalne tovarniške konkurence in o delavstvu niti besede nimajo v programu. Zanimivejši nam je dr. Tavčar, ki se nam

je pokazal drugačnega, nego smo ga bili doslej vajeni. Pribijemo le to:

1. Kmetom se je hlinil vernega kristijana, imenoval je krščanstvo »od Boga nam poslani dar«, rekel je, da je liberalna stranka »v pravem pomenu verna stranka« in da je »vera svetinja, ki se ne sme po blatu vlačiti«.

2. Očitno je priznal, da njegov liberalizem ni za kmeta. »Mi niti ne zahtevamo, da bodite kmetje taki liberalci, kakor smo mi po mestih«. Oho! Torej liberalstvo bodi privilegij takih mestnih gospodov, kakor so dr. Tavčar, Luka Jelenc in Malovrh! Lepa vera ta, ki je le za privilegirane »gospode«, ne pa za vse ljudi!

3. Dr. Tavčar je očitno priznal, da je liberalna stranka nezmožna kmetu pomagati. Rekel je: »Ustanovi naj se kmetijska stranka za celo deželo, ki od naše stranke niti odvisna ne bodi!« Čemu pa potem dr. Tavčar vsiljuje svojo stranko kmetom, če sam ve, da je smer njegove stranke proti kmečkimi koristim? — Če »kmečka stranka« niti odvisna ne sme biti od liberalne, tedaj bi bilo edino pametno, da dr. Tavčar lepo med mestnimi gospodi liberalizem kuha in kmete pri miru pusti.

Tako je dr. Tavčar očitno priznal slabosti svoje stranke, in ni nič drugega vedel povedati, kakor da je zopet čez duhovnike zabavljaj in jih smešil.

Voditelj narodno-napredne stranke je šel — med dekadente!

Jurček na potu.

Dr. Tavčar je šel prošlo nedeljo na agitacijsko delo. Hotel je govoriti v Št. Rupertu, Mokronogu in Škocijanu. V liberalnem listju in travi je šumelo o prihodnih zmagah. »Celo Dolenjsko bo Tavčar »noter« vzela,« so se hvalili liberalci. A zgodilo se mu je, kakor Jurčku, ki je zjutraj šel korajžno na pot, a je zvečer prilezel domov za peč. V Št. Rupertu se je ustrašil mokronoškega kapelana. »Zlomka, če se me v Št. Rupertu tako malo boji, kaj bo še le v Mokronogu!« si je mislil voditelj liberalne stranke. Pobral je kopita, svojim častilcem je pa dejal: »Moram domu, ker je v Ljubljani sejm!«

Dr. Tavčar o Zupančiču.

»Da bi mogel Zupančič na Dunaju govoriti, zato on ni. On bo razložil potrebe, če bo treba govoriti, bo pa kdo drugi spregovoril.«

Tako je priporočal dr. Tavčar liberalnega kandidata dne 18. novembra leta 1900 v Št. Rupertu.

Razširjevalci lažij.

Liberalni agitatorji kar preplavljajo kranjsko deželo s pamfletom, ki ga je izdal liberalni štab v Ljubljani povodom državnozbornskih volitev. Ta »volilni katekizem« za slovenske kmetijske volilce ni družega, nego umazana zbirka starih, premlačenih liberalnih in soc. demokratskih lažij. Na ta lim hočejo slovenski liberalci loviti kaline. Prepričani smo, da ogromna večina našega priprostega ljudstva pozna to past in se je ogne. A nečuvno je, da ta podli ponatis iz »Rodoljuba« raznašajo in širijo mej ljudstvom celo nekateri učitelji. Mi imamo dokaze v rokah. Mi gg. učiteljem ne usiljujemo nobenega političnega prepričanja, a tega ne moremo trpeti, da bi vzgojitelji naroda širili kugo mej narodom. Če bode treba, pridemo z

imeni na dan. Doli na Krki pa to ljuliko trosi mej ljudi tamošnji poštar Fortunat Tihle. Ta močic naj se bolje briga za svoj urad, sicer mu drugače posvetimo v njegovo — liberalno glavo.

Volilno gibanje na Gorenjskem.

(Kopač v Radovljici.) Poroča se nam: Sodrugi Kopač je minolo nedeljo v Radovljici kvasil na shodu, da postane Kranjska pravi raj, ako on pride v državni zbor. Kopač je mahal po liberalcih, češ, da le davke povišujejo in so sovražniki delavskega ljudstva. Udrihal pa je seveda tudi po katol. narodni stranki. Konec kolobocije je seveda bil, da bode le Kopač s svojimi rudečkarji osrečil ljudstvo. V svojem plevnatem govoru je premleval stare čenče in soc. dem. psovke na cerkev in papeža. Kopač je kakor stara lajna, ki vedno eno gode. O priliki hočemo priobčiti nekaj njegovih prismodarij.

Volilno gibanje na Štajerskem.

Iz Mozirja se nam poroča: Danes 20. novembra je bilo pri nas izvoljenih pet volilnih mož, ki bodo oddali svoje glasove za gospoda Žičkarja. Volilni možje so trije kmetje in dva obrtnika. Dobili so po 71 glasov, nasprotni po 46.

Volilno gibanje na Primorskem.

Iz Trsta se nam piše: Vse vesti o italijanskih kandidaturah, ki jih pošiljajo v svet razni poročevalci, so zgolj ugibanja. Irredentovci še niso odločili ničesar, kajti v njih taboru je suša glede sposobnih kandidatov, ki bi ne bili kompromitirani, res velika. Kedar izvem kaj gotovega, vam sporočim nemudoma. — Politično društvo »Edinost« prredi dne 1. dec. volilni shod pri Sv. Jakobu v Trstu.

Iz Trsta se nam piše: Tudi prihodnjo nedeljo priredi naša stranka v Istri več shodov, vsekako v Pobegih in na Kročeri. Ta shoda skliče pol. društvo »Edinost«. V Izoli pri Miljah zmagajo o volitvi volilnih mož za 5. kurijo bržkone socijalisti. O zadnjih volitvah so zmagali irredentovci. Slabše kaže za socijaliste v Miljah, kjer napenja irredenta vse sile.

Laški kandidati na Goriškem.

Laški kandidati na Goriškem so definitivno določeni. Za mesta in trge kandiduje Lenassi, za veliko posestvo dr. Verze gnassi, za laške kmečke občine inženir Antonelli, za peto skupino D. Finetti v Gradišču ob Soči.

V furlanskih kmetijskih občinah bode hud boj, ker se dosedanji konservativni poslanec župnik Zanetti noče umakniti svojemu liberalnemu tekmeču.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. novembra.

Državni zbor se snide po poročilu budimpeštanskih listov takoj po završenih državnozbornih volitvah in sicer že 25. ja nuvarija. Dunajski listi danes to vest demontujejo, trdeč, da v tem oziru še ni nič določenega. Poslednja vest je verjetnejša, ker bo bržkone vladi mnogo na tem, da si na podlagi volitvenega uspeha ustvari poprej čim najjasnejšo parlamentarno sliko.

Prvotne volitve na Gorenjem Avstrijskem se vrše izmej vseh kronovin najugodnejše za katoliško ljudsko stranko. V peti skupini je bilo dosedaj izvoljenih 450 volilnih mož konservativne, 109 nasprotne stranke in devet omahljivcev, v kmečki skupini pa 519 konservativcev, le 61 nasprotnikov in osem omahljivcev. Da je v teh razmerah izvolitev katoliških mož zagotovljena, se razume samo ob sebi.

Posledice kompromisa v tirolskem veleposestvu. V sled kompromisa mej konservativnimi in liberalnimi veleposestniki na Tirolskem za prihodnje državnozbornske volitve so odložili deželnozbornski italijanski poslanci svoje mandate. Ker so bili ti izvoljeni na podlagi kompromisa z nemškimi veleposestniki, so tudi ti prisiljeni odložiti svoje deželnozbornske mandate. V sled tega bo potrebnih pred prihodnjim zasedanjem tirolskega deželnega zbora kar deset dopolnilnih volitev iz veleposestniške skupine.

Spljetski občinski zastop in bosniške železnice. V zadnji seji spljetskega občinskega zastopa je bilo prebrano poročilo glede rešitve vprašanja o gradnji bosniških

železnic, posebe o gradnji proge Aržan-Bugojno, ter o vsprejemu mestne deputacije na Dunaju. Zastopnika Borčić in Deskovič sta ostro prijemala avstrijsko vlado in postopanje Mažarov. Poslednji je omenil, da Dalmacija ni pečenka za mažarske zobe. »Naš dom je Zagreb in ne Budimpešta.« Sprejeta je bila na to soglasno resolucija, v kateri se obžaluje dogovor mej obema vladama, ter izjavlja, da morajo vsi novoizvoljeni poslanci tako dolgo oponirati vsaki avstrijski vladi, dokler se ne zgradi železnica Spljet-Bugojno.

Centrum nemškega državnega zbora pri volitvi drugega zborničnega podpredsednika radi tega ni oddal svojih glasov posl. in dosedanjemu podpredsed. Schmidtu, ker imajo po svoji moči nacionalni liberalci izključno pravico do tega mesta. Poslanec Büsing torej ni bil izvoljen drugim podpredsednikom iz maščevanja radi obstrukcije v zadnjem zasedanju, kakor so trdili centru sovražni listi. Maščevati se ni hotel centru že radi eventualnih posledic pri bodočih važnejših razpravah.

Program Azcarragove vlade v glavnih potezah je na shodu parlamentarnih večin zbornice in senata razvil nje načelnik general Azcarraga, objednem pa podal tudi nekak pregled dogodkov, ki so se pojavili povodom zadnje ministerske krize. Mož je navzočim izjavil, da bo nadalje zasledoval politiko njegovih prednikov ter se potrudil, da bo izvel načrt, narisan v prestolnem govoru. Bivši ministerski predsednik Silvela je odobral govor svojega naslednika in zagotovil vladi vsestransko podporo. Manjšini obeh zbornic bota seveda drugače soditi o vladnem programu.

Angleški kabinet šteje po dovršeni najnovejši preosnovi nič manj kot dva set članov. Vladi s tolikim številom ministrov dosedaj ne pozna svetovna zgodovina. Kako bo mogel lord Salisbury uspešno delovati s tolikim aparatom, sicer ni lahko umljivo, a ker je minister-premier pozval v svoj krog ljudi, o katerih je prepričan, da mu ne bodo križali računov, mu minist-rska armada ne provzroča prevelikih preglativ.

Z mirovnimi pogoji do Kitajske, kakoršne so stavili te dni poslaniči v Pekinu, niso posebno zadovoljni ruski krogi. »Nov. Vremja« vprašuje, so li umestni taki pogoji, ki jih je narekovala želja po maščevanju ter še vedno ne povsem izginula groza, ki so jo doživeli poslaniči. Vsekako, pravi ta list, so pogoji taki, da med vesilami in med Kino ne pride kmalu do sporazumja in da bodo torej države prisiljene še nadalje nositi težavno vojaško breme. Posebno v zadevi odškodnine bodo zadeli odposlanci pri Kitajcih ob najodločnejši odpor in prav mogoče je, da bodo velesile jele staviti vsaka zase nove pogoje, samo zato, da čim prej zagotove varstvo lastnih interesov. Dalje piše omenjeni list, da sedanji poslaniči v Pekinu niso sposobni za tako važno delo, ker ne morejo kot sotripini prav zastopati koristij svojih vlad, in bi bilo torej najumestnejše, če se za mirovna pogajanja določijo specialni odposlanci. Poslanikom samim bi to seveda ne bilo ljubo, toda obča korist zahteva, da pogajanj ne vodijo s strahom pred Kitajci napolnjeni ljudje.

Dopisi.

Iz Planine na Notranjskem. (Gospodarski shod.) V nedeljo, 18. t. m. popoldne se je tu v hiši g. župana Kovšca vršil gospodarski shod, pri katerem je govoril logaški živinozdravnik g. Majdič prav po domače o raznih oddelkih kmetijstva: o živinoreji, živinozdravstvu in mlekarstvu. Priporočal je Planincem, naj se posebno poprimejo govedoreje in največ naj redijo krave cikastega simenthalskega plemena, ker so za mleko in za rast najboljšje.

Konje je boljše kupiti, kot doma vzrejati, ravno takó vprežne vole. Za planinsko občino je tembolj potreba, da si kmetijski posestniki držijo po več krav, ker se je osnovala mlekarstva zadruga, ki obeta lepo prihodnost in obilnega dobička, kedar si bode trdna tla pridobila, še bolj razširila ter sosednje vasi unske in studenske župnije k sebi privzela.

Ako ima gospodar 4 dobre molzne krave in jih dobro redi, utegne imeti do

500 gl. dohodkov za mleko in še teleta po vrhu. Ali ni to velikanskega pomena za kmetake hiše? Kedar se bode ustanovila zveza notranjskih mlekarn z lastno zalogo v Trstu, se bode dobiček pomnožil in mleko zadružnikom dražje plačevalo. Mi smo blizu primorskih mest in v ugodnišem položaju kot oddaljene mlekarnje. Nikdar pa se ne more gospodinjam zadosti zabičevati, naj skrbijo za snago pri posodah in čistost mleka. En liter pokvarjenega mleka spridi celo posodo z 20 ali 30 litri, ki je odjemalec v Trstu ne mara ter nazaj pošlje. Koliko en sam nepoštenovič drugim škodi, ker njih dobro fino mleko pokvari.

Dalje je govornik svetoval domača zdravila za najbolj navadne živinske bolezni: konjsko smoliko in koliko, — napenjanje goveje živine, vnetje vimena in krvomčnost, — prašičjo rudečico.

Povdarjal je tudi, kakó treba gledati na to, da so hlevi zračni, suhi in snažni. Takozvani »trahtarji« so škodljivi in naj se odstranijo. Najboljše je napraviti dimniku podoben zračnik iz hrastovega lesa s strešico na vrhu. Gnoj naj se vsak dan sproti iz hleva izvažati, da ne bo kužil zraka in močil tlaka.

Navzoči poslušavci obojnega spola so z zanimanjem sledili poduku, izrekli zahvalo in prosili, naj se g. Majdič še večkrat potruži k nam. Škoda, da udeležba ni bila tako številna, kakor bi bilo želeto o takih prilikah.

S Črnega vrha, 18. nov. (Božičev shod.) Poroča se nam: Deželni poslanec gospod Božič je čutil potrebo, da si ogleda kraje, katere bi rad zastopal kot državni poslanec. Dne 15. novembra torej je prišel v Črni vrh in imel tu nekak shod, katerega se je udeležilo do — 100 oseb, mej njimi je bilo okoli 40 volilcev kmetijske kurije, in še ti so večjidel prišli iz radovednosti; ostali so bili volilci pete kurije, ognjegasci in gostači. Govori se, da sta se dva črnovrška agitatorja peljala v Podrago.

In res, dva dni pred shodom je nekdo brusil pete po okolici in naganjal ljudi na shod. Da se je shoda udeležilo do 40 volilcev kmetijske kurije iz okolice, se ima sklicatelj shoda zahvaliti pogrebu, ki se je vršil ob istem času.

Kdo je sklical shod, mi ne vemo. Mogoče gospod Božič, mogoče pa tudi kakšna izkušena glava črnovrška. Spoznali pa smo, da so bili duša shoda ognjegasci, ki se pa kljub pritisku načelnika Ivana Lampeta — po domače Hladnika — niso udeležili polnoštevilno, če tudi zvečer pijače ni manjkalo, in nekaj mladičev. V spremstvu gosp. očeta Božiča so bili tudi gosp. župan Hrovatin iz Vipave.

Načelnik ognjegascev Hladnik je predstavil navzočim gospoda Božiča. Gosp. nadučitelj Čuk je na to predlagal predsednikom shoda Hladnika. Hladnik je na to vprašal navzoče, če so zadovoljni z Božičem; kdor je zanj, naj vzdigne roko. Bilo je v zraku nekaj rok, nekateri bi bili dvignili tudi tri, ko bi jih bili imeli; večina pa še ene ni vzdignila. Slišali smo tudi klice: »Počakajte, saj se nam ne mudi.« Šteli niso rok, tudi ne konstatirali, koliko je bilo volilcev.

Na to je jel govoriti g. Božič. Govoril je veliko, povedal malo! Slišali smo iz njegovih ust, da je kmet, rojen je iz kmetškega stanu, in zato ve, kaj kmet potrebuje in kakšne težave ima na Notranjskem. No, to vedo tudi drugi, in morda še boljše, ko gospod Božič. Žrtvuje se za kmeta. Zakaj! Zato, ker ima doma kmetijo, pustil jo bo za devet mesecev na leto in se na Dunaju potegoval za svoje volilce. Glede vodovoda v Predgrizah je povedal, da je prošnja zanj že vložena, le načrtov še ni; kakor hitro pride inženir, bo tudi te izdelal. Da, pa tudi brez Božičeve obljube.

Ko je jel govoriti o železnicah, mi je nehote prišel na misel pajek. Kjer leze, pusti s pajčevino sled, in tako je tudi gospod Božič predel železnice po naših krajih. Pravijo, da le še denarja manjka, in železnice bodo stekle.

Deloval bo menda tudi na to, da bodo vode gradili, travnike sušili in klanjce nižali. To je na Notranjskem potrebno. To potrebo poznajo pa tudi drugi, ki niso tako modri, kakor gospod Božič. Spoznal je tudi, da bi bilo za Črnovršče dobro in koristna kaka

obratna šolska gimnazija v okolici. Čudno, da gospod Božič že v Vipavi ni zgradil gimnazije.

Proti koncu je govoril tudi zoper posojilnice, in tako prišel na konsumna društva, ki so našim liberalcem trn v peti. A tu jo je naletel, zakaj navzočih je bilo tudi več udov kmetijskega društva, ki si svojega društva ne puste uničiti, če tudi bi ga naši liberalci radi utopili v kaplji vode. Društvo se lepo razvija; število udov je naraslo do 200.

Govor je sklenil gospod Božič z obljubo, da bo vse spolnil, kar je obljubil, seveda takej ne, pač pa tekom let, če pride na Dunaj.

Mimogrede bode omenjeno, da so mu nekateri ugovarjali, da je on v zvezi s tistimi, ki podpirajo tudi nemško gledališče. Izgovarjal se je, da tudi cesar da vsako leto za gledališče svojih deset tisoč, in da so gledališča tudi potrebna. Povedal je, da v liberalni stranki ni primoran, da bi glasoval za podporo gledališču, pač pa je vezan v toliko, da se mora zdržati glasovanja. Ali ni to isto, gospod Božič, kakor za davki podpirati nemška gledališča, od katerih nima naše ljudstvo nobene koristi. Gospod Božič, povemo Vam brez ovinkov: Kolikor časa, bode te trobili v liberalni rog in se bratili s tistimi ljubljanskimi gospodi, ki kmetu kažejo le skovane čevlje in ga pitajo s »kmetavsom«, tako dolgo Vam ne zaupamo in Vas ne potrebujemo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. novembra.

Osebnosti. Poročil se je g. Emil Kandare, konceptni praktikant pri c. kr. finančnem uradu, z gđc. Antonijo Vovko. — Gospod Simon Dreščik, trgovec v Kobaridu, se je poročil z vdovo gospo Amalijo Pinjatarji iz Črnič. — G. Josip Čerin, bivši koncertni vodja »Glasbene Matic« je imenovan kapelnikom župnijske cerkve sv. Lavrencija v XIII. okraju na Dunaju in ravnatelj tamošnje glasbene šole. — Gospod Ivan Vrtačnik, praktikant c. kr. deželne vlade, je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava. — Umrla je poštna upraviteljica gđc. Zinka Grum. — Gospod Jakob Antloga, c. kr. avskultant pri celjskem okrožnem sodišču, je napravil sodnijski izpit z vrlim uspehom v Gradcu. — Gospod V. Skodlar, ravnatelj prisilne delavnice v Messendorfu pri Gradcu, je vpo kojen. Pred leti je bil oskrbnik prisilne delavnice v Ljubljani. — V izpraševalno komisijsko za enoletne prostovoljce v Ljubljani so od vojnega ministerstva do 1. novembra 1902 določeni: Profesorji Fr. Levec, dr. Svetina in A. Pavlin.

»Narodova« poročila o liberalnih shodih so tako pretirana, da je kar smešno. Če dr. Tavčar le usta kod odpre, pa že »Narod« celo stran o njem napiše; če kje kako liberalče zakruli, pa se slavi sijajna zmaga. Novomeščane je že kar sram, ker bi morda kdo po Slančevih dopisih utegnil soditi tudi druge meščane, ki so pametni možje. Naša poročila so zanesljiva, somišljeniki naj se ne dajo zbegati od krika nasprotnikov.

Pravična sodba. »Südsteierische Post« piše: »Slov. Narod«, idealna ustanovitev Josipa Jurčiča in sem tertje organ slovenske inteligence, se bori proti svojim političnim nasprotnikom sedaj le z izrazi: — sit venia! — »Schweinkerl« (št. 262), »politično stranišče« (št. 263) itd. Tako nizko je pal ta list. Tak nedostojen ton med volilnim bojem nismo dobili v sedanjem boju niti v socialnodemokratskem niti v nemškonacionalnem časopisju. Zato je tudi usoda vsakega kandidata, za katerega se bori »Sl. Narod«, že zapečaten. »Le style c'est l'homme!«

Jour-fixe meščanskega kluba bo jutri, v četrtek, zvečer, kakor po navadi, v društvenih prostorih v »Katol. domu«. Nastopil bo s svojimi vrlo komičnimi proizvajanci »Čarodejca«. — Člani in po njih vpeljani gostje dobro došli!

Deželni komité za 8. mednarodni kongres zoper alkoholizem. Kakor smo že svoj čas poročali, vršil se bode 8. mednarodni kongres zoper alkoholizem prihodnje leto o Veliki noči na Dunaju. Za vsako posamezno kronovino sestavil se je deželni komité, čegar naloga bode nabirati podatke

o deželnih razmerah tičočih se alkoholizma, kakor n. pr. množine porabljenih žganih pijač, piva in vina, nasledkov alkoholizma (socialni propad, upliv na umrljivost, kaznjiva dejanja itd.), dalje naj deželni komite razšira zanimanje za kongres zoper alkoholizem ter naj nabira somišljenike za udeležbo pri kongresu in denarne prispevke za izdajo publikacij kongresa. Deželni komite za našo kronovino, kateri se je v svoji prvi seji dne 17. t. m. konstituiral, ima sledeče udeležbe: Ludvig markoz pl. Gozani, c. kr. dež. vlade svetnik, Peter Grasselli, dež. odbornik in vodja mestn. užitn. zakupa, dr. I. Kopriva, mestni fizik in dež. zdravstv. svetnik, dr. Otmar Krajec, c. kr. zdravstveni asistent (zapisnikar), dr. Janez Krek, profesor bogoslovja, dr. Alfred Mahr, c. kr. okr. zdravnik, dr. Danilo Majaron, odvetnik (prvomestnika namestnik), Franc Podgoršek, mestni pol. svetnik, Alojzij Poljanec, vodja dež. prisilne delavnice, dr. Ivan Robida, ordinarij v blaznici na Studencu (zapisnikar), I. Višnikar, c. kr. dež. sodn. svetnik, dr. Franc Zupanc, c. kr. dež. vlade svetnik in dež. zdravstveni referent (prvomestnik). — Vsa vprašanja glede kongresa in prijave za udeležbo (udnina za kongres 6 K) sprejema deželni komite za 8. mednarodni kongres zoper alkoholizem (Erjavčeva cesta, 13. zdravstveni ord. dež. vlade.)

Lep uzorec. »Učiteljskemu Tovarišu« piše nek član goriškega dež. učiteljskega društva: Spekulativni razum nas je do tega dovedel, da smo postavili društvu na čelo edinega Nemca v našem društvu. Pri tem smo hoteli ob enem podati uzorec, kako bi se moglo združiti vse zavedno in napredno učiteljstvo v eno mogočno armado. Res lep uzorec, kako naj se združujejo »napredni« slovenski učitelji pod komando edinega Nemca v društvu! Čast taki slovenski naprednosti! »Gorica« prav pravi, da se ne bi nič čudili, ako bi nemški »Schulverein« nagradil to glasilo »narodno« naprednih učiteljev in tudi take učitelje same. In za takimi ljudmi naj hodi naše slovensko ljudstvo in ti ljudje imajo še pogum trditi, da jim je nad vse naš narodni obstanek!

Vipavska železnica. »Eisenbahn Zeitung« poroča, da se v najkrajšem času odda v najem delo za gradnjo Vipavske železnice in sicer še v teku tega leta. Dovršena bo železnica tekom bodočega leta 1901.

Kako se usiljuje tržaški slovenski okolici italijanski značaj. Iz Trsta se nam piše: Tržaški magistrat je izumil nov način, da slepi svet ter vzbuja v površnih opazovalcih mnenje, da na tržaškem ozemlju ni Slovencev. Dal je napraviti nove številčne tablice. To bi ne bilo nič posebnega. A poleg vsakega hišnega števila se šopiri tudi ime dotičnega kraja, seveda izključno v blazni italijansčini. Če pogledamo v slovenski Škedenj, v Barkovlje, na Prosek itd., vidimo na vsaki koči, da je tu Servola, Barcola, Prosecco itd. Radovedni smo, ali o tej priložnosti pridejo že do veljave »Piccolove« skovanke Trebiciano, Opicina za naše Trebče in Opčine. Vsekako bi se morala c. kr. oblast v tem slučaju prebuditi iz svoje letargije ter poučiti tržaške žide, doklej smejo v umetnem fabriciranju italijanskega značaja tržaške dežele.

Vlak raztrgal je v bližini južnega kolodvora v Gradcu 17letnega Fr. Kaca, doma iz ptujske okolice.

Ljubljanske novice. Iz slovenskega gledališča se čuje, da bode »komik« g. Housa kmalu zapustil slovenski oder in da pride namestu njega zopet nazaj g. Perdani. — Jako samaritanskega pokazal se je danes krog 1. ure popoldne gospod Karol Venturini. Videč namreč, da je preobložen voz skoro v blatu obtičal, priskočil je koj k vozu ter s svojo strašansko premočjo rešil voz in voznika iz nesreče, dasitudi je imel cilinder na glavi. Pač posnemanja vredno!

Potrjen zakon. Cesar je potrdil od dež. zbora kranjskega sklenjeni načrt zakona glede zlaganja zemljišč.

Vodovod v Vižmarjih so včeraj slavnostno otvorili.

Porotno zasedanje v l. 1901 se vrši v Ljubljani 4. marca, 10. junija, 2. sept. in 2. decembra, v Novem mestu

pa 25. februar., 20. maja, 26. avgusta in 25. novembra.

Porotno sodišče v Novem mestu. Dne 19. t. m. je bil Jože Koritnik iz Podkrajja pri Radečah zaradi uboja obsojen na 3½ leta, Janez Gregorčič iz Brezovega dolga pa na 4 leta

Novi izdelovalec poštnih normalnih voz. Dosedaj so pošte po Kranjskem in Primorskem svoje vozove dobivale z Dunaja in Gradca. Sedaj so se ta dela oddala domačem izdelovalcu vozov gosp. Jožefu Mentoniju v Ljubljani ter se je s tem ustreglo dolgoletni želji poštarjev.

Blamirani Lahi. Zakonski načrt o najemniškem krajcarju za mesto Gorico, katerega je sklenil dež. zbor goriški, ni dobil najvišjega potrdila. Obveljali so razlogi slovenskega poslanca g. Grčca.

Skrb liberalcev za dijake. Občni zbor »Radogaja« je bil že dvakrat nesklepčen. Ker naprednjaki k občenemu zboru nočejo priti, bodo morali poslati vsaj pooblastila, da bodo mogoče tretjič zborovati.

Rektor graškega vseučilišča bogoslovni profesor dr. Weiss je moral, kakor znano, odstopiti. Hotel je dovoliti nemškemu katoliškemu akad. društvu »Carolin« iste pravice, kakoršne imajo nemške »bursenschafte«, ter je oficijelno povabil na svojo inauguracijo. Ker so burši zagrozili, da izostanejo od inauguracije, ako se je udeležbe oficijelno »Carolin«, predlagal je rektor senatu, naj se izvrši inauguracija, ne da bi vabili dijaška društva. Toda senat se je zavzel za svoje ljubljence — burše in zahteval, da se inauguracija ne sme vršiti, ako se je burši oficijelno ne udeležbe. Rektor je moral na to odstopiti. Med profesorji posvetnih fakultet je zavladala močna struja, ki hoče vzeti bogoslovni fakulteti pravico, da se mora iz nje srede izbrati vsako četrto leto rektor. Na graškem vseučilišču je zavladala »Los von Rom-Bewegung«. Upamo, da brez vspeha. Seveda ne bo mogoče tako hitro poravnati teh homatij.

Iredenta v Trstu. V Rovinju je bila neka Adela Peslich iz Poreča obsojena na pet mesecev tamnice zaradi razžaljenja veličanstva. Rekla je namreč nekemu človeku, ki je prodajal podobe našega cesarja, naj ljudje raje kupujejo podobe Umberta I. V preiskavi je tudi neka druga ženska zaradi enakega hudodelstva.

Samomor in ogenj. Pretečeni teden je bila dvojna nesreča blizu Goričice. Nek star berač se je vlegel zvečer pod vlak, ki mu je obe nogi popolnoma odtrgal, truplo pa nekaj časa s seboj vlekel. Mož je bil precej mrtev. V Stobu je bil zopet ogenj. Najbrž da je zlobna roka zažgala »Ukovčev« plašč in kozolec. Škoda je velika, ker je pogorelo tudi nekaj voz sena, stelje in drugega hišnega orodja.

Nesreča pri električni železnici. Na Dunaju sta se zgodili dve nesreči pri električni železnici. Pred dnevi se je že drugič utrgala žica telefonske naprave ter padla na električno železnico. Neki konj je prišel v dotiko z žico ter pal na tla. Treba je pač velike previdnosti pri takih napravah.

Večer v čast Sienkiewiczu so obhajali 17. t. m. v Gorticah na Poljskem. Čisti dobiček je namenjen revni šolski mladini.

Emilijan Popowicz, maloruski pisatelj, obhaja letos petindvajsetnico svojega delovanja. Zato so njemu v čast priredila v Černovicah vsa ondotna maloruska društva dne 18. t. m. matinée jo in komers.

Predavanja za ljudstvo prireja v Pragi češko vseučilišče. Tako je na pr. zadnji četrtek 15. t. m. predaval vseučiliščni profesor dr. Fr. Čáda »o otroški duši«; predavanje se je vršilo ob 1/8. uri zvečer v dvorani Svatováclavske posojilnice. Vstopnina znaša za šest predavanj 1 K. — Ravno tako predavanja je uvedlo vseučilišče v Krakovu. Prihodnji petek in soboto zvečer bota dva govora »o delitvi Poljske«. Predaval bo dr. St. Zakrzewski.

Prvi poljski monsignor v Ameriki je sedanji gener. vikarij škofije Marquette, gosp. Laner, ki je postal monsignor pred nekaterimi dnevi; pred njim še noben Poljak v Ameriki ni bil odlikovan s tem naslovom.

Predpotopna zver. V Blatu pri Chrudimu na Češkem so našli na posestvu g. J. Tichega okostje velikanske predpotopne zveri. Okostje je ležalo globoko v zemlji. Žival imenujejo učenjaki Rhinoceros diluvii, t. j. predpotopni nosorog. Okostje bodo najbrž prepeljali v praški muzej. V Blato so prišli ostanke ogledovat starinoslovci dr. Woldrich iz Prage, geolog Želizko z Dunaja in drugi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rečica, 21. nov. Z veliko večino so bili danes izvoljeni volilni možje za dekana Žičkarja. Hribarjeva stranka dobila neznatno število glasov.

Trst, 21. nov. »Indipendente« agitira proti temu, da bi se kot kandidat trg. zbornice določil bivši ces. namestnik Rinaldini, in priporoča Basevija.

Trst, 20. nov. Lega nazionale bode v okolici Umaga otvorila laško šolo.

Veliki Lošinj, 21. nov. Hrvatje so zmagali pri volitvi volilnih mož za peto skupino.

Dunaj, 21. nov. Iz Bolzana poročajo liberalnim listom: V sodnem okraju Neumarkt so dovršene prvotne volitve. Dve tretjini volilnih mož sta proti Dipauliju.

Dunaj, 21. nov. Nemški »Volksbund« v Berlinu je poslal Wolfu pismo, v katerem ga poziva, naj krepko dela za skupno nemško stvar.

Maribor, 21. nov. Pri občinskih volitvah so v tretjem razredu zmagali socialni demokratje.

Gradeo, 21. nov. Pri volitvah tretjega razreda so izvoljeni trije nemški nacionalci. V ožjo volitev za štiri mandate pride sedem socialnodemokratskih kandidatov in jeden nemški nacionalec. Od 3895 volilcev se je udeležilo volitve 2070 volilcev.

Praga, 21. novembra. Položaj za Mladočeha je na Moravskem tako slab, da celo dr. Stransky v svojem volilnem okraju ni gotov. Ko bi na Moravskem propal, nameravajo žida Stranskega Mladočehi kandidovati na Češkem.

Budimpešta, 21. nov. Na interpelacijo Polonyja je odgovoril ministerski predsednik Szell v ogerskem drž. zboru, da se hrvatskemu saboru deklaracija nadvojvode Frana Ferdinanda ne bo predložila, ker sta Ogerska in Hrvatska nerazdružljivo jedno ter je zadevo že rešil ogerski drž. zbor.

Vratislava, 21. nov. Po čudnem naključju je trgovec Spindler baš takrat nameril svoj fotografski aparat na voz nemškega cesarja, ko je Schnapke napadla cesarja s sekuro. Spindlerja je sedaj naprosila policija, naj ne da podobe v javnost. Senzacija vzbuja vest, da bi bil cesar s sliko nemilo zadet.

Petrograd, 21. nov. V vseh cerkvah se vrše molitve za carja.

London, 21. nov. Iz Moskve se poroča, da se je bolezen ruskega carja poslabšala. Car se je menda pregrešil v dijati.

Kodanj, 21. novembra. Vesti, da so došla sem poročila o slabem zdravstvenem stanju carja Nikolaja, so popolno neresnična.

Pariz, 21. nov. V zbornici je zahteval poslanec Sembat, da se poslaništva premeste iz Pekina v kak drug kraj, da se odkloče del armade in da se Francija odreče varstvu nad kitajskimi kristijani.

Pariz, 21. nov. Senat je dovolil ženskam, da smejo izvrševati advokatske posle.

Haag, 21. novembra. Poroka kraljice Viljemine se vrši 31. januarja prih. leta.

Bruselj, 21. nov. Krüger menda že jutri pride v Marseille. V petek se poda v Pariz, kjer ostane tri dni, od tod se papoda v Haag, kjer bo pričel s prijavljenjem dokumentov.

London, 21. nov. »Times« poročajo iz Pekina: Veliko število tu živeti Kitajcev se je povrnilo na jug.

Dunaj, 21. novembra. Obč. svet je pritrdil predlogu, da se za prvo po-

lovico decembra skličejo na Dunaj zastopniki avstrijskih mest, da se posebno dogovore o korakih, ki so potrebni napram novemu domovinskemu zakonu.

London, 21. novembra. Iz Shanghai poročajo: Rusi so izročili železnico grofu Walderseeju. — Iz Pekina poročajo 17. t. m.: Li-Hung-Čang je poslanikom pokazal cesarjev dekret, ki določuje kazni za uporne prince in uradnike, ter pripomnil, da so to najvišje kazni, ki jih more določiti dvor.

London, 21. novembra. Francoske čete so oprostile katoliške misijonarje, katere so oblegali bokserji v Cheng-Tin-Fu.

London, 21. nov. Reuterjev urad poroča iz Shanghaija 18. t. m.: Podkralji v dolini Yangtse so ustavili odvažanje desetine riža v Singanfu, ker se boje, da zajamejo pošiljatve evropski oddelki.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B.—č.

(Dalje.)

Sovražili pa so tudi druge zdravnike, ki so bili prepričani o kugi, svetovali k previdnosti in skušali tudi druge o tem prepričati. Mirnejši jim predbacivajo lahkovernost in trmoglavost; drugim pa je to očitna goljuftija, spletkarjenje, češ da bi zdravniki radi imeli dobiček vsled splošnega strahu.

Nadzdravnik Lodovico Settala, skoro osemdesetleten starček, ki je bil profesor medicine na vseučilišču v Paviji in moralne filozofije v Milanu, ki je spisal mnogo tedaj slavni del, katerega so večkrat klicali na druga vseučilišča kot v Ingolstadt, Pise, Bologno, Padovo, ki pa je odbil vse te ponudbe, bil je izvestno za svojo dobo zelo znamenit zdravnik. Z njegovo slavno učestvostjo se je družilo vzgledno življenje, z občudovanjem zaupljivost, ker je lečil in zdravil toliko bolnikov.

Toda naše spoštovanje radi njegovih velikih zaslug, radi katerih so ga tedaj povsod cenili, se mora zmanjšati, ker je s svojimi sodobniki vred imel najpriprostejše in najosodepolnejše tedanje predsodke. Korakal je pred sodobniki, a ni se oddaljil od njih, kar je pogosto vzrok, da izgubimo veljavo, katero smo si drugače pridobili. Celo njegova velika veljava tedaj ni mogla premagati ljudskega mnenja o kugi in ga ščititi pred sovraštvom in žalitvami ljudstva, ki svoje mnenje tako hitro dokaže z dejanji.

Nekoč je šel v svoji nosilnici obiskat bolnike; ljudstvo se začne zbirati okrog njega in kričati, da je glavar onih, ki po sili hočejo v Milanu imeti kugo, da meščane straši s svojim temnim pogledom in s svojo grdo brado, da daje zdravnikom zaslužka. Množica in nje besnost vedno raste. Nosači skrijejo svojega gospoda v bližnjo hišo nekega znanca.

To se mu je zgodilo, ker je prejasno govoril, in ker je hotel tisoč sobratov rešiti kuge.

Ko je pa s svojim obžalovanjem vrednim svetom pripomogel, da so mučili in s kleščami ščipali ter sežgali kot večjo neko nesrečno ubožico, ker je bil njen gospodar zelo bolan na želodcu in ker je bil njen prejšnji gospodar v njo zaljubljen, hvalili so ga kot modrijana, in s tem si je zaslužil nove časti.

A koncem sušca začeli so najprej pri vshodnih vratih, potem po celem mestu ljudje vedno bolj bolehati in umirati mej čudnimi prikaznimi kakor krčem, drgetanjem, mrtvičnostjo, blaznostjo, čudnimi pegami in grčami. Umirali so navadno hitro, silne smrti, časi nenadoma, brez znamenja bolezn.

Zdravniki, ki so preje zanikali, da bi bila to kužna bolezen, niso hoteli priznati, čemur so se preje posmehovali. Ker so pa vendar morali kako ime dati novi bolezni, ki se je hitro širila, zvali so jo hudo ali kužno mrzlico. To je bil slab izgovor, sleparstvo, kar je še bolj škodovalo.

(Dalje prih.)

*) Storia di Milano del Conte Pietro Verri. Milano 1825.

Umrli so:

17. novembra. Marjeta Žargi, trgovca žena, 39 let, Mestni trg št. 9, srčna vodenica. — Ivan Ostruška, trgovec, 57 let, Gradišče 1, myelitis spinalis. — Frau Miklave, delavec, 70 let, Sv. Petra cesta 79, rak v jetrih.
 18. novembra. Marija Vodišek, mitničarja hči, 25 dni, Resljeva cesta 15, življenjska slabost.
 19. novembra. Leopold Strukelj, delavca sin, 16 dni, Cegnarjeve ulice 12, življenjska slabost.
 V bolnišnici:
 17. novembra. Anton Goršič, gostač, 53 let, jetika. — Anton Golič, delavec, 39 let, gangraena septica tetanus.

Cena žitu na dunajski borzi
dné 20. novembra 1900.

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad . . .	K	7-84	do K	7-85
Rž za pomlad . . .	»	7-64	»	7-65
Tursica za maj-junij /01 »	»	5-33	»	5-34
Oves za pomlad . . .	»	5-90	»	5-92

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736 0 mm

Dn	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
20	9. zveč	735 6	9 0	sr. jzah.	oblač.	
21	7. zjutj	731 4	9 0	sl. vzsvz.	oblač.	22 6
	2. popol.	731 8	10 4	sl. jug	»	

Srednja večerajšnja temperatura 8 3° normale: 2 6°

1036 1-1

Potrjim srcem naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, zlasti še svojim duhovnim sobratom nemilo vest, da je Gospod življenja in smrti k Sebi vzel našo dobro mater, gospo

Mino Porenta

posestnico.

Njena duša se je ločila danes, 19. t. m., ob 5. uri popoldne po dolgi, mučni bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajoče, v starosti 76 let.

Pogreb drage pokojnice boče v četrtek 22. t. m., ob polu 8. uri dopoldne na pokopališču v Stari Loki.

Svete maše zadržane se bodo brale v Stari Loki in Stožicah.

Predrago pokojnico priporočava v po-božno molitev in memento.

V Virmašah, dné 19. nov. 1900.

Jakob Porenta. Gašpar Porenta, župnik. kapelan.

Kraški teran,

garantirano naraven in pristen, preskrbuje in razpošilja od 56 litrov dalje (na zahtevo tudi z uzorcji) po najnižjih cenah

Anton Černe ml.

v Tomaju, p. Sezana, Primorsko.

NB. Pozor tisti, ki ga rabijo več hektolitrov skupaj, kajti cene se v kratkem zvišajo. 1028 5-1

A. Mozetič

Ljubljana, Stari trg šte. 21, Ljubljana, v Rodeževi hiši, poleg Zalaznika.

Usojam si priporočati slavnemu občinstvu svojo zalogo **raznovrstnega zimskega in družega blaga**, kakor:

Normalne lovske in bele srajce za gospode, ovratnike, manšete in kravate. Dalje **blouse, šerpe, rokavice, moderce** od 1 K do 8 K.

Nadalje imam veliko zalogo **zimskih otročjih oblek, raznovrstnih havbic, pletenih jopic, nogovic, rokavic, predpasnikov** itd.

Vabim torej cenjene odjemalce, da si ogledajo mojo **bogato zalogo**, ter zagotavljam slavnemu občinstvu s **olidno in točno** postrežbo ter **jako nizke in ugodne cene.**

Odličnim spoštovanjem

A. Mozetič.

1025 3-2

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6
 se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne **duhovniške obleke** iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko svojo zalogo **izgotovljene obleke** posebno na **haveloke** v največji izbiri po najnižjih cenah. 170 77

NAJLEPŠE PRAZNIČNO DARILO!

V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE BI SMELE POGREŠATI

POEZIJE

DOKTORJA

FRANCETA

PREŠERNA

UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNU VEZANA 6 40 K, V USNJU VEZANA 9 K. NATISNILA IN ZALOŽILA IG. PL. KLEINMAYR & PED. BAMBERG V LJUBLJANI
 •• DODIVAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH ••
 1023 20-3

Kravate

za gospode,

od najfinejših do najcenejših,

srajce

za gospode,

ovratnike, manšete

(najboljše z znakom Suppančić),

normalno perilo,

nogovice,

robce itd.

priporoča 901 7

Karol Recknagel,

Mestni trg št. 24.

Učenca

za pozlatarski in podobarski obrt vsprejme

Franc Toman v Ljubljani,

Valvazorjev trg št. 1. 931 12-12

Kemične barve za sobne slikarje, **zemeljne barve** za zidarje ima trdka **BRATA EBEL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice, v največji izbiri v zalogi. — Cene so n. zke. 228 14 11-6

Zanesljivo pristna **vina** črna in bela iz istrskih in dalmatinskih vinogradov priporoča 908 10 9 C. Zalaznik v Pulju (Pola). Cene brez konturence.

IV. 139/95
13

Oklic.

1017 3-3

S privolenjem c. kr. deželne sodnije v Ljubljani dovoljuje se prostovoljna, tabularnim upnikom torej nekvarna, nadrobna, po želji kupovalcev po parcelah ali skupinah parcel vršča se **dražba** ndl **Antonu Gabrijelčiču iz Brezja lastnega posestva** vlož. št. 131 katastr. občine Lese, obstoječega iz zidane hiše št. 5 v Peračicah, sadnih vrtov, travnikov in gozdov, ter so določa na lici mesta v Peračici št. 5

za dan **29. novembra 1900**

pričenši ob 9. uri dopoldne.

Izključna cca vsega posestva znaša 2864 K, pod katero se posestvo ne prodá. Pred ponudbo je položiti 10% vadij. — Sodnija si pridrži pravico prodajo v 8 dneh od briti.

Nadrobni pogoji leže tusodno na upogled.

C. kr. okrajno sodišče v Radovljici, oddelek I., dné 10. novembra 1900.

Preselitev prodajalne!

Usojamo si uljudno naznaniti, da smo našo

glavno modno in manufakturno trgovino

v Frišovo palačo,

Prešernove (Slonove) ulice šte. 1

premestili in vse zalove naših filijalk ondi zjediniili.

Radi tega nam je mogoče gledé prostora preobilo in pri selitvi poškodovano blago izvanredno po ceni oddati, ter se bode isto o priliki

velike božične prodaje

katera se prične **v sredo 20. listopada 1900**, prodajalo.

Kot posebno ceno in priporočljivo omenjamo:

Flanelaste obleke v kartonih 7 m. vse skupaj samo gld. 1 60
 volnene obleke " " " " " " " " " " 1 50
 suknene obleke za dame " " " " " " " " " " 2 50

Sukneno blago, angleška in brnska sukna, srajce, ovratniki in kravate se prodajajo po vsaki prikladni ceni.

Izven tega doide v kratkem velika pošiljatev

preprog in platnenega blaga

kar smo prilično po jako ugodni ceni kupili in nam je mogoče isto ravno tako ugodno prodajati.

Od 20. listopada naprej se bodo tudi vsi drugi predmeti naše trgovine po znatno nižanih cenah prodajali. Z odličnim spoštovanjem

Konrad Schumi & Comp.

„pri novi tovarni“.

1029 3-2

Dunajska borza.

Dné 21. novembra.		Dné 20. novembra.		Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878		Salmove srečke, 40 gid.	
Skupni državni dolg v notah	98 10	3 2/2 državne srečke l. 1854, 250 gid.	172 —	406 —	180 —	St. Genois srečke, 40 gid.	201 —
Skupni državni dolg v srebru	97 75	5/2 državne srečke l. 1860, 100 gid.	164 —	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	93 75	Waldsteinove srečke, 30 gid.	—
Avstrijska zlata renta 4%	115 25	Državne srečke l. 1864, 100 gid.	207 —	Priporitete obveznice državne železnice	410 —	Ljubljanske srečke	50 —
Avstrijska kronska renta 4%	98 25	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	94 40	južne železnice 3%	323 70	Akcije anglo-avstrijske banke, 300 gid.	270 —
Ogerska zlata renta 4%	115 20	Tisne srečke 4%	—	južne železnice 5%	119 75	Akcije Ferdinandove sov. želez., 1000 gl. st. v.	6220 —
Ogerska kronska renta 4%	90 35	Dunavske vravnavne srečke 5%	259 —	dolenjskih železnic 4%	99 50	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gid.	810 —
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	1693 —			Kreditne srečke, 100 gid.	400 —	Akcije južne železnice, 200 gid. st.	117 25
Kreditne delnice, 160 gid.	658 50			4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gid.	350 —	Splošna avstrijska stavbinska družba	154 50
London vista	240 65			Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gid.	45 —	Montanska družba avstr. pian.	434 25
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	117 70			Ogerskoga	22 25	Trboveljska prometarska družba, 70 gid.	468 —
				Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gid.	13 50	Papirnih rubljev 100	254 25
				Rudolfove srečke, 10 gid.	59 —		

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba **„MERCUR“** l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.